

DEN NORSKE KIRKE

Oslo biskop

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO

dok 1

Kultur- og kirkedep.	
Saksnr. <i>2009/1168</i>	Dato. <i>5.3.09</i>
Kode <i>Ki-008</i>	Beh.

Dato: 25.02.2009

Vår ref: 09/52-2 IN

Deres ref:

Høringsforslag - forslag til endring av lov av 15. mai 2008 - utlendingsloven

Oslo biskop takker for mottatt høringsbrev, og har følgende kommentarer til lovendringsforslagene.

Innledende kommentarer

Oslo biskop forstår det slik at disse lovendringene er fremmet for at de skal gi rom for nye forslag til forskriftsbestemmelser som departementet har utarbeidet og ønsker å fremme i tilknytning til den nye utlendingsloven. Ettersom lovendringsforslagene i høringen ikke er godt begrunnet i seg selv, men at det i hovedsak henvises til forskrifter som skal komme, blir det vanskelig å se for seg hva som i realiteten kan bli konsekvensene av disse lovendringene. Det er som å bli presentert for tomme skåler, og lure på hva som skal fylles i dem.

I etterkant er utkast til utlendingsforskrift nå kommet til høring med frist til slutten av april. Kommentarene fra Oslo biskop vil likevel bygges på det som er omtalt i dette høringsbrevet – om endringer av utlendingsloven.

Om politiets vedtakskompetanse

”Lovens § 65 annet ledd gir hjemmel for å fastsette i forskrift at politiet kan avgjøre søknader om midlertidig og permanent oppholdstillatelse. Loven sier ikke uttrykkelig at politiet også kan gis kompetanse til å behandle fornyelser av tillatelser.

Departementet foreslår derfor å innta en presisering i loven om dette.”

Oslo biskop var til å begynne med skeptisk til lovendringsforslag om å la politiet håndtere slike saker. Praksis, slik vi har sett det, har vist at det i hovedsak har gått greit. Vi har derfor ikke noe i mot dette lovforslaget. En forutsetning er at det må gis en skriftlig begrunnelse, spesielt om det gis negative vedtak, samt at disse vedtakene må kunne ankes til UNE, og følges opp i den vanlige saksgangen i systemet.

Oslo biskop har heller ikke noe imot at politiet gis generell kompetanse til å innvilge søknader om reisebevis og utlendingspass. Vi er mer skeptiske til at politiet **også i visse tilfeller** skal kunne avslå søknader om utlendingspass og fornyelse av reisebevis og utlendingspass, siden eksempler på hva visse tilfeller er - ikke er omtalt.

Om familieinnvandring

Retten til familiegjenforening

”Lovens § 44 regulerer retten til familiegjenforening mellom norsk barn og barnets mor eller far. Søkeren har her rett til oppholdstillatelse for å bo sammen med sitt norske barn.”

Departementet vil nå foreta en presisering av følgende, som ikke fremgår av nåværende lovtekst: ”Tillatelser etter denne bestemmelse skal bare gis når barnets foreldre ikke skal bo sammen. Dersom søkeren skal bo sammen med både barnet og den andre forelderen, skal søknaden fremmes etter bestemmelsene om oppholdstillatelse for ektefelles eller samboere (det vil si at det er den andre forelderen som er referanseperson ikke barnet).

Oslo biskop vil fastholde at begrepet familie med barn innbefatter både mor og far til barnet, og er derfor mot at denne lovendringen blir vedtatt, fordi den vil innebære, etter det vi forstår, en innstramning av loven.

Begrensninger i tillatelsen til familiemedlemmer

De begrensninger det her dreier seg om er familiegjenforening der familiemedlem gis samme tillatelse som referansepersonen: rett til tillatelse som kan danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse, ikke rett til å ta arbeid, alt ettersom referansepersonen har det. Departementet er kommet til at begrensninger som går ut på at en faglært's rett til å ta arbeid er knyttet til bestemt arbeidsgiver, en bestemt type arbeid, blir en utilsiktet konsekvens for et familiemedlem/ektefelles situasjon og foreslår at dette ”gjelder likevel ikke.”

Oslo biskop er enig med departementet i at dette er en urimelig konsekvens, som ikke skal gjelde.

Høring av barn

”I gjeldende forskrift § 55 a er det fastsatt at foreldre kan motsette seg at det avholdes samtale med barnet, og at minst en av foreldrene eventuelt må være tilstede under samtalen. Foreldrenes reservasjonsrett kan komme i konflikt med barnets rett til å bli hørt i henhold til barnekonvensjonen, og foreldrenes rett til å være tilstede under samtalen, kan komme i strid med ”retten til *fritt* å gi uttrykk for (..) synspunkter.” Barnevernloven har ingen regler om foreldres reservasjonsrett eller rett til å være tilstede i samtaler med barnet, og departementet har kommet til at de aktuelle bestemmelsene i gjeldende utlendingsforskrift ikke bør videreføres. Det vises til kommende høringsnotat.”

Oslo biskop mener at det ikke er godt nok å henvise til kommende høringsnotat i denne sak.

Barnekonvensjonen gir hvert enkelt barn individuelle rettigheter. Land som har underskrevet konvensjonen skal respektere og sikre disse rettighetene for ethvert barn innenfor sin jurisdiksjon, uten diskriminering av noe slag og uavhengig av rase, hudfarge, kjønn, språk, religion, etnisk opprinnelse o.a. Barnets rett til å uttale seg er et av de fire generelle prinsipper i barnekonvensjonen, og dermed gjennomgripende i forhold til de andre rettighetene. Det er viktig at dette prinsippet blir nedfelt i utlendingsloven.

Barnets rett til å bli hørt må være hovedprinsippet i lovteksten. Barnet må også være hovedfokus i intervjuet. Intervjuet må dreie seg om barnet har rett til asyl på selvstendig grunnlag eller ei. I intervjusituasjonen må barnet samtidig sikres mot å bli misbrukt som sannhetsvitne mot sine foreldre. Det må kreves barnefaglig kompetanse hos den som skal intervju barnet. Det må lages prosedyrer og klare retningslinjer omkring saksbehandlingen.

Departementet sier ” at formålet ikke skal være å avdekke eventuelle uoverensstemmelser med foreldrenes forklaring. Dersom det fremkommer opplysninger i samtalen med barnet som undergraver foreldrenes asylforklaring, må dette likevel følges opp med grundigere undersøkelser i foreldrenes sak. Barnets forklaring må ikke alene benyttes som grunnlag for å avslå familiens asylsøknad.”

Dette kan lett bli en gråsone. Det som kommer fram i intervjuet med barn, skal brukes for å belyse barnets sak. Det må ikke nedtegnes, følges opp og brukes mot foreldrenes sak. Lovforslaget er for lite klarlagt i forhold til de alvorlige konsekvensene som kan oppstå.

Oslo biskop mener at den foreslåtte lovendringen nå bare skal fastslå prinsippet om barns rett til å bli hørt.

Departementets adgang til å instruere i sak om overføringsflyktninger

Overføringsflyktninger eller kvoteflyktninger, som de oftest blir omtalt som, kommer til Norge etter at en offentlig norsk delegasjon har vært i kontakt med representanter fra UNHCR og valgt ut/tatt ut flyktninger som er i UNHCR sine leire og på UNHCR sine lister. Disse blir likevel prøvd etter det norske regelverket når de kommer hit, og får status etter norske lover og praksis. Ikke alle får beholde sin flyktningstatus, med gis opphold på humanitært grunnlag.

Når de først har kommet til Norge, må de få bli her. Oslo biskop vil ikke gi samtykke til lovforslaget om departementets adgang til å instruere i slike saker. Skal departementet ha ytterligere adgang til å instruere, må de skaffe seg et saksbehandlingsapparat – drive saksbehandling og ta ansvar for konsekvensene

Unntak fra kravet om oppholdstillatelse fremstår som en redaksjonell sak. Det fremkommer ikke klart om det er det.

*** Presisering av hjemmel for å fastsette begrensninger i oppholdstillatelsen når det er tvil om utlendingens identitet.**

*** Presisering i bestemmelsen om bortfall av permanent oppholdstillatelse**

*** presisering av adgang til å utvise på grunn av uriktige og villedende opplysninger**

Oslo biskop mener at de stjernemerkede lovforslagene er unødvendige. Praksis etter gjeldene lov har allerede tøyet grensene for disse lovbestemmelsene. I forslaget til ny utlendingslov kom det et forslag om å ta ut den gamle formålsbestemmelsen for loven, nemlig at lovens formål var å gi rettslig beskyttelse. Oslo biskop framholdt at denne fjerningen ikke måtte skje. I lys av dette vil vi ikke støtte disse endringsforslagene. Vi ønsker at disse lovbestemmelsene skal stå til beskyttelse for mennesker som har fått rett til permanent opphold i landet. Det er grenser for i hvilken grad lovene skal tilpasses politikken. Dagen lovgivning gir myndighetene nok muligheter, når det er sterke grunner, for bortfall av slike rettigheter. Når det er tvil om utlendingens identitet må bevisbyrden pålegges myndighetene.

Bortfall av permanent oppholdstillatelse er en alvorlig sak, hvor det trengs klare regler. Regelen om at permanent oppholdstillatelse kan bortfalle når innehaveren har oppholdt seg utenfor riket ”sammenhengende i mer enn to år” er en klar regel. Det er allerede foretatt en utvidelse av denne beregningsregelen om at ” bopelen eller det faktiske oppholdet utenfor riket anses også å være sammenhengende dersom utlendingen i løpet av en fireårs periode har hatt flere opphold i utlandet som til sammen har en varighet på mer enn to år.

Departementet vil nå utvide loven ytterligere ved å foreslå at det kunne ha vært presisert i lovteksten at begrepet ”sammenhengende” ikke skal tolkes bokstavelig (dvs i betydningen uavbrutt) men at det inntas en presisering om at ett eller flere opphold av

en viss varighet i Norge ikke er tilstrekkelig for å forhindre bortfall av tillatelsen.

Utlendinger som er kommet til Norge kan ha syke foreldre i hjemlandet som i perioder trenger hjelp. De foreslåtte reglene kan også ramme studenter på studieopphold i utlandet, forretningsfolk etc. Departementet må begrunne forslaget bedre, bl.a. med henblikk på hvem det er som skal rammes ved denne innstrammingen.

Ole Chr. Kvarme
Oslo biskop ...

Inger Nesvåg
rådgiver
Direkte innvalg: 23301164